

Số: **5044** /KH-UBND

Đắk Lắk, ngày **24** tháng 6 năm 2019

KẾ HOẠCH

Kiểm tra, công nhận loại trừ bệnh phong quy mô cấp huyện, trên địa bàn tỉnh Đắk Lắk, giai đoạn 2019-2020

Thực hiện Quyết định số 1125/QĐ-TTg ngày 31/7/2017 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Chương trình mục tiêu Y tế - Dân số giai đoạn 2016-2020; Thông tư số 17/2013/TT-BYT ngày 06/6/2013 của Bộ Y tế về việc quy định tiêu chí và hướng dẫn kiểm tra, công nhận loại trừ bệnh phong ở quy mô cấp tỉnh và cấp huyện, Ủy ban nhân dân tỉnh Đắk Lắk ban hành Kế hoạch kiểm tra, công nhận loại trừ bệnh phong quy mô cấp huyện trên địa bàn tỉnh Đắk Lắk giai đoạn 2019-2020, cụ thể như sau:

I. TÌNH HÌNH QUẢN LÝ BỆNH PHONG, NĂM 2018 TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH

1. Công tác phát hiện bệnh nhân phong mới

Trong năm 2018, toàn tỉnh phát hiện 04 bệnh nhân phong mới, trong đó 03 trường hợp tại huyện Ea H'Leo, 01 trường hợp tại huyện Cư M'gar. Các bệnh nhân này đều thuộc thể nhiều khuẩn (MB), Tỷ lệ lưu hành/10.000 dân số là 0,022, Tỷ lệ phát hiện/100.000 dân số là 0,22, trong đó có 02 bệnh nhân phát hiện mới bị tàn tật độ II, chiếm tỷ lệ 50%.

2. Công tác giám sát, quản lý bệnh nhân phong

Hiện tại, toàn tỉnh có 173 đối tượng được quản lý, trong đó có 04 bệnh nhân đa hóa trị liệu, 15 bệnh nhân đã hoàn thành đa hóa trị liệu, đang trong giai đoạn được giám sát và có 154 đối tượng tàn tật do bệnh phong được quản lý và chăm sóc tàn tật.

3. Mạng lưới và hoạt động phòng chống bệnh phong

a) Tuyển tỉnh

- Xây dựng và triển khai kế hoạch phòng chống bệnh phong cho toàn tỉnh.
- Chịu trách nhiệm về chuyên môn trong công tác chẩn đoán, điều trị, đào tạo, tập huấn và truyền thông phòng chống khuyết tật cho bệnh nhân phong.
- Tổ chức khám phát hiện bệnh nhân phong tại các thôn, buôn có tình hình dịch tễ phong cao.

- Hàng quý họp giao ban với cán bộ chuyên trách công tác phòng chống bệnh phong các huyện/thị xã/thành phố để trao đổi thông tin, phân công nhiệm vụ và triển khai nhiệm vụ công tác.

b) Tuyển huyện

Mỗi Trung tâm Y tế huyện/thị xã/thành phố có 1 cán bộ chuyên trách công tác phòng chống bệnh phong, phối hợp với tuyến tỉnh trong công tác khám phát hiện bệnh nhân phong; xây dựng kế hoạch và triển khai các nhiệm vụ trong công tác phòng chống bệnh phong tại địa bàn phụ trách.

c) Tuyên xã

Mỗi trạm y tế có 1 cán bộ y tế được phân công bán chuyên trách phụ trách các bệnh xã hội trong đó có bệnh phong. Hướng dẫn chăm sóc tàn tật cho bệnh nhân tàn tật do di chứng của bệnh phong. Chủ động thực hiện công tác tuyên truyền giáo dục y tế, phổ biến sâu rộng trong cộng đồng, để người dân có nhận thức sâu sắc hơn về bệnh phong (khó lây và không di truyền); từ đó không kỳ thị bệnh nhân phong để người mắc bệnh yên tâm điều trị.

4. Nhận xét, đánh giá

a) Thuận lợi

- Công tác kiểm tra giám sát và phòng chống tàn tật được duy trì thường xuyên và liên tục.

- Người dân đã có nhận thức tốt hơn về bệnh phong, tự giác đến với cơ sở y tế khi thấy bất thường.

- Đội ngũ cán bộ làm công tác phòng chống phong các tuyến nhiệt tình và tâm huyết.

b) Khó khăn

- Nguồn kinh phí Trung ương cấp cho công tác phòng chống bệnh phong giảm, hạn chế trong triển khai các hoạt động phòng chống.

- Hầu hết bệnh nhân phong là đồng bào dân tộc thiểu số ở vùng sâu, vùng xa vì vậy công tác truyền thông khó tiếp cận, hiệu quả không cao. Đời sống kinh tế của bệnh nhân phong còn nhiều khó khăn nên ảnh hưởng đến hoạt động tự phòng ngừa và chăm sóc khuyết tật của bệnh nhân phong.

- Mạng lưới phụ trách chương trình phòng chống phong các tuyến huyện, xã thường kiêm nhiệm, ảnh hưởng đến hiệu quả các hoạt động phòng chống.

- Thời gian ủ bệnh của vi khuẩn phong kéo dài nên bị động trong tầm soát bệnh nhân mới trong một thời gian ngắn.

II. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung

Toàn tỉnh duy trì bền vững kết quả loại trừ bệnh phong đã được Bộ Y tế kiểm tra công nhận.

Tăng cường công tác phòng chống tàn tật, phục hồi chức năng về khả năng lao động, nghề nghiệp, sinh hoạt bình thường cho tất cả bệnh nhân, giúp người bệnh tái hòa nhập cộng đồng.

2. Mục tiêu cụ thể

Phân đầu đến năm 2020 sẽ có 50% số huyện/thị xã/thành phố có bệnh nhân phong của tỉnh được công nhận loại trừ bệnh phong ở quy mô cấp huyện theo 4 tiêu chí của Việt Nam, cụ thể:

- Trong 03 năm liên tục tính đến thời điểm kiểm tra có tỷ lệ lưu hành bệnh phong dưới 0,2/10.000 dân.

- 100% người bệnh phong khuyết tật được chăm sóc khuyết tật và phục hồi chức năng.

- 100% người bệnh phong được hòa nhập cộng đồng và không có sự phân biệt đối xử, kỳ thị người bệnh phong.

- 100% người bệnh phong nghèo có khuyết tật đặc biệt nặng hoặc khuyết tật nặng có nhà ở.

3. Lộ trình thực hiện

- Năm 2019: Ban hành kế hoạch thực hiện loại trừ bệnh phong quy mô cấp huyện. Chỉ đạo triển khai đến các địa phương, Tổ chức hội nghị triển khai kế hoạch và tập huấn hướng dẫn thực hiện các tiêu chí loại trừ bệnh phong ở quy mô cấp huyện cho các địa phương.

- Năm 2020: Kiểm tra và xem xét, công nhận loại trừ bệnh phong cấp huyện (Dự kiến 08 huyện/thành phố gồm thành phố Buôn Ma Thuột, thị xã Buôn Hồ, các huyện Ea Kar, Krông Ana, Krông Búk, Cư Kuin, Lắk, Cư M'gar);

Các đơn vị hoàn tất hồ sơ và gửi về Sở Y tế trước tháng 9/2020 để tổng hợp. Căn cứ kết quả, Hội đồng xét công nhận loại trừ bệnh phong quy mô cấp huyện của tỉnh tổ chức kiểm tra hồ sơ, phúc tra thực tế và trình Ủy ban nhân dân tỉnh xem xét công nhận.

III. GIẢI PHÁP THỰC HIỆN

1. Công tác chỉ đạo, triển khai thực hiện:

- Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy Đảng và chính quyền địa phương trong công tác loại trừ bệnh phong.

- Tăng cường công tác xã hội hóa, nâng cao hơn nữa vai trò phối hợp giữa các ban, ngành, đoàn thể liên quan tại địa phương trong công tác phòng chống phong.

- Các huyện đưa chỉ tiêu loại trừ bệnh phong vào kế hoạch phát triển kinh tế xã hội của huyện giai đoạn 2019 - 2020 và chỉ đạo thực hiện.

- Có các hình thức động viên, khen thưởng kịp thời đối với các tổ chức, cá nhân tham gia tích cực và thực hiện tốt công tác phòng chống phong.

- Duy trì mạng lưới và đội ngũ làm công tác phong ở tất cả các tuyến (tỉnh-huyện-xã), hạn chế tối đa việc thay đổi cán bộ chuyên trách phong tại tuyến huyện, xã, tăng cường công tác đào tạo, tập huấn về kiến thức cơ bản về bệnh phong cũng như các kỹ năng giáo dục truyền thông phòng chống phong tại địa phương.

- Tiếp tục duy trì các hoạt động phòng chống bệnh phong ở tuyến tỉnh và tuyến y tế cơ sở, lồng ghép công tác phòng chống bệnh phong vào mạng lưới chăm sóc sức khỏe ban đầu cho người dân.

+ Tăng cường công tác chăm sóc phòng chống tàn tật và phẫu thuật phục hồi chức năng cho người tàn tật.

+ Xã hội hóa công tác chống phong, tranh thủ sự tài trợ các tổ chức từ thiện và sự quan tâm của địa phương để đào tạo nghề, phát triển kinh tế giúp bệnh nhân phong nâng cao chất lượng cuộc sống nhất là vấn đề nhà ở.

+ Cải cách quản lý chương trình phong, giảm các thủ tục mang tính hình thức, chuyển giao công việc cho tuyến xã, huyện; tập trung vào công tác phòng chống tàn tật, phục hồi chức năng cho bệnh nhân; quan tâm đến đời sống vật chất và nhu cầu sống tối thiểu nhất là nhà ở cho bệnh nhân phong nghèo tàn tật.

2. Hoạt động và giải pháp chuyên môn:

a) Công tác truyền thông giáo dục sức khỏe:

Đẩy mạnh phổ biến, tuyên truyền pháp luật, chính sách về phòng, chống bệnh phong bằng nhiều hình thức phù hợp, đưa kiến thức bệnh phong vào các trường học trên địa bàn.

b) Công tác đào tạo, tập huấn:

- Xây dựng kế hoạch cụ thể và triển khai tập huấn, đào tạo liên tục các nội dung liên quan đến bệnh phong: Cập nhật tình hình dịch tễ bệnh phong; các kiến thức liên quan đến bệnh phong; cách khám, phát hiện bệnh nhân phong; biện pháp và kỹ thuật phòng chống tàn tật; tiêu chí loại trừ bệnh phong cấp huyện và các bước tiến hành...

c) Công tác khám phát hiện bệnh nhân phong mới:

Tăng cường và đẩy mạnh công tác khám, phát hiện bệnh nhân phong mới theo phân vùng dịch tễ phong hàng năm với nhiều hình thức như: khám có hình ảnh lâm sàng, khám cụm dân cư, khám tiếp xúc cho người nhà bệnh nhân phong và tiếp xúc mở rộng khi phát hiện bệnh nhân phong mới, khám lồng ghép với các chuyên khoa khác.

d) Công tác quản lý điều trị và săn sóc tàn tật:

- Lập hồ sơ quản lý đối với tất cả các trường hợp điều trị bệnh nhân phong:

+ Số bệnh nhân mới được xét nghiệm BH, lập hồ sơ bệnh án, quản lý điều trị đúng phát đồ đa hóa trị liệu và quy định quản lý bệnh nhân.

+ Bệnh nhân đang điều trị và giám sát được theo dõi phát hiện xử lý kịp thời phản ứng Phong và viêm dây thần kinh.

+ Bệnh nhân có bàn chân mất cảm giác được cấp giày phòng ngừa, giày biến dạng phù hợp với loại hình tàn tật.

+ Bệnh nhân bị tàn tật được cán bộ hướng dẫn các kỹ thuật và cách chăm sóc tàn tật và phục hồi chức năng tại cộng đồng.

+ Bệnh nhân bị lở loét được điều trị và cấp giày phòng ngừa lở loét.

3. Công tác kiểm tra, giám sát:

- Tuyên tỉnh: Giám sát công tác phòng chống phong tại huyện, xã trọng điểm mỗi quý 1 lần và tại tất cả các huyện còn lại 6 tháng 1 lần.

- Tuyên huyện: Giám sát công tác phòng chống phong mỗi tháng 1 lần đối với các xã có bệnh nhân đang quản lý.

Trong các đợt kiểm tra giám sát tổ chức chấm điểm theo bảng điểm chuẩn loại trừ bệnh phong cấp huyện.

4. Công tác tổ chức kiểm tra công nhận loại trừ bệnh phong cấp huyện:

- Vào tháng 9 hàng năm, Trung tâm Da liễu tỉnh căn cứ vào kế hoạch đã xây dựng và đối chiếu với các tiêu chí Loại trừ bệnh phong quy mô cấp huyện gửi hồ sơ về Sở Y tế những địa phương nào đạt tiêu chuẩn.

- Sau khi xem xét, Sở Y tế có văn bản đề nghị kiểm tra công nhận loại trừ bệnh phong quy mô cấp huyện gửi về UBND tỉnh, tham mưu UBND tỉnh xem xét, quyết định thành lập Hội đồng kiểm tra (theo thông tư 17/2013/TT-BYT ngày 06/6/2013 của Bộ Y tế).

- Sau khi Hội đồng hoàn thành công tác kiểm tra, Sở Y tế tổng hợp báo cáo về UBND tỉnh để ban hành quyết định công nhận; Sở Y tế tổ chức Hội Nghị công bố kết quả, biểu dương, khen thưởng.

5. Hoạt động thống kê báo cáo, sổ sách biểu mẫu:

Trung tâm Y tế các huyện/thị xã/thành phố cần củng cố:

- Kế hoạch, báo cáo công tác phòng chống bệnh phong hàng năm và báo cáo 3 năm liền trước khi được kiểm tra.

- Hoàn thiện bệnh án, các biểu mẫu thống kê và hoạt động phòng chống phong: Danh sách bệnh nhân đang quản lý, báo cáo tình hình quản lý bệnh nhân, mẫu thống kê tình hình bệnh nhân phong tàn tật, báo cáo hoạt động phòng chống tàn tật, phục hồi chức năng, sổ kế hoạch hoạt động phòng chống phong.

IV. KINH PHÍ THỰC HIỆN

1. Kinh phí dự kiến:

Năm 2020: **217.000.000 đồng (Hai trăm mười bảy triệu đồng).**

(Chi tiết tại phụ lục I đính kèm).

2. Nguồn kinh phí

Nguồn sự nghiệp y tế: Sở Y tế xem xét cân đối, bố trí trong giai đoạn 2019-2020 để triển khai thực hiện.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Y tế

- Rà soát tình hình thực hiện công tác phòng, chống bệnh phong trên địa bàn tỉnh, đối chiếu với các tiêu chuẩn về loại trừ bệnh phong để có kế hoạch triển khai thực hiện, tham mưu trình UBND tỉnh xem xét, kiểm tra công nhận thanh toán bệnh phong cấp huyện khi đạt các tiêu chuẩn theo quy định.

- Chỉ đạo các đơn vị trực thuộc tích cực tham mưu cho các cấp ủy Đảng, chính quyền địa phương tổ chức triển khai các hoạt động phòng, chống phong; phân đầu đạt các tiêu chí Loại trừ bệnh phong quy mô cấp huyện với mục tiêu hoàn thành 4 tiêu chí của Việt Nam.

- Chủ trì phối hợp tổ chức triển khai kế hoạch, đặc biệt phổ biến kiến thức về phòng, chống bệnh phong cho cán bộ và nhân dân; phối hợp tăng cường công tác tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng, tích cực phối hợp cùng ngành giáo dục tổ chức tuyên truyền tại các trường học và cộng đồng.

- Tham mưu UBND tỉnh duy trì nguồn kinh phí cho chương trình phòng, chống phong để triển khai tốt các hoạt động theo kế hoạch và đúng tiến độ đã đề ra. Hàng năm, lập dự toán kinh phí cụ thể gửi Sở Tài chính thẩm tra để làm cơ sở tổ chức thực hiện.

- Tham mưu tổ chức sơ kết, tổng kết, đánh giá, công nhận loại trừ bệnh phong ở quy mô cấp huyện trên địa bàn tỉnh.

2. Sở Giáo dục và Đào tạo

Chỉ đạo các cơ sở giáo dục, các trường học tạo điều kiện thuận lợi, đồng thời phối hợp cán bộ y tế trong việc thực hiện tuyên truyền bệnh phong trong trường học.

3. Sở Thông tin và Truyền thông

Chỉ đạo các cơ quan báo chí địa phương, đài TT-TH các huyện/thị xã/thành phố tích cực phối hợp với ngành y tế cùng cấp thực hiện tuyên truyền, hướng dẫn người dân những kiến thức cơ bản về bệnh phong, các biện pháp phòng, chống bệnh phong tại gia đình và cộng đồng; tuyên truyền vận động cộng đồng hỗ trợ, giúp đỡ những bệnh nhân phong đã bị tàn tật tự chăm sóc tàn tật dựa vào cộng đồng góp phần xóa bỏ mọi thành kiến về bệnh phong.

4. Sở Tài chính

Tham mưu Ủy ban nhân dân tỉnh cân đối, bố trí ngân sách để đảm bảo cho các hoạt động phòng, chống phong của tỉnh và thẩm tra dự toán hàng năm nhằm đạt và duy trì bền vững những chỉ tiêu đề ra.

5. Ủy ban nhân dân các huyện/thị xã/thành phố:

- Thành lập/kiện toàn Ban chỉ đạo loại trừ bệnh phong quy mô cấp huyện.

- Trên cơ sở Kế hoạch loại trừ bệnh phong quy mô cấp huyện đã được phê duyệt, từng huyện xây dựng kế hoạch phòng chống phong và công tác kiểm tra công nhận loại trừ bệnh phong tại địa phương mình trong giai đoạn 2019 - 2020.

- Hỗ trợ kinh phí, chỉ đạo các phòng, ban, hội đoàn thể tích cực phối hợp với ngành y tế trong việc triển khai các hoạt động phòng, chống phong.

- Chỉ đạo các đơn vị chuyên môn liên quan kiểm tra hoàn tất các sổ liệu, sổ sách, báo cáo, tài liệu hoạt động phòng, chống phong.

- Chỉ đạo Phòng Giáo dục phối hợp với ngành y tế tổ chức tuyên truyền kiến thức về bệnh phong trong các trường trung học cơ sở, tuyên truyền cho cán bộ và quần chúng nhân dân hiểu, nhằm phục vụ tốt cho công tác kiểm tra công nhận đạt tiêu chuẩn loại trừ bệnh phong tuyến huyện.

6. Các đơn vị trực thuộc ngành y tế

a) Trung tâm Da liễu tỉnh

- Tham mưu thành lập ban chỉ đạo loại trừ bệnh phong quy mô cấp huyện của ngành y tế, trong đó Lãnh đạo Sở Y tế làm Trưởng ban, Giám đốc Trung tâm Da liễu là phó ban thường trực; các văn bản chuyên môn chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện công tác loại trừ bệnh phong quy mô cấp huyện.

- Tăng cường công tác giám sát, hỗ trợ chuyên môn kỹ thuật cho các đơn vị y tế tuyến huyện/xã trong hoạt động phòng chống bệnh phong.

- Tham mưu thành lập hội đồng, tổ thư ký hội đồng kiểm tra loại trừ bệnh phong quy mô cấp huyện, Trong đó tổ thường trực thư ký đặt ở Trung tâm Da liễu, có trách nhiệm hướng dẫn cho các đơn vị tuyến huyện rà soát, lập hồ sơ đề nghị công nhận, tổng hợp và báo cáo kết quả gửi về Hội đồng theo đúng quy định.

- Chủ động khám phát hiện bệnh phong tại các xã có vùng dịch tễ cao trên địa bàn tỉnh.

- Chăm sóc và điều trị những bệnh nhân phong nặng, tàn tật tại Khoa điều trị Phong EaNa.

b) Trung tâm Y tế các huyện/thị xã/thành phố

- Tăng cường công tác tuyên truyền phòng chống bệnh phong tại cộng đồng, nhất là các xã vùng sâu vùng xa, vùng khó khăn, nhiều đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống.

- Triển khai tốt công tác quản lý bệnh nhân phong, bệnh nhân tàn tật do bệnh phong trên địa bàn phụ trách, phấn đấu đạt 100% bệnh nhân phong được quản lý; giảm/duy trì tỷ lệ lưu hành bệnh phong $<0,2/10.000$ dân.

- Huy động nguồn kinh phí từ các tổ chức từ thiện, phi chính phủ hỗ trợ nhà ở cho bệnh nhân phong có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn.

- Tăng cường công tác truyền thông chống kỳ thị, phân biệt đối xử, tạo điều kiện thuận lợi để người bệnh phong hòa nhập cộng đồng, ổn định đời sống.

Trên đây là Kế hoạch kiểm tra, công nhận loại trừ bệnh phong quy mô cấp huyện trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2019-2020, yêu cầu các Sở, ngành, đơn vị có liên quan và Ủy ban nhân dân các huyện/thị xã/thành phố tổ chức triển khai thực hiện. Trong quá trình tổ chức thực hiện, nếu có khó khăn, vướng mắc, các đơn vị

báo cáo về Sở Y tế để tham mưu Ủy ban nhân dân tỉnh chỉ đạo, xử lý theo đúng quy định. / *Handwritten mark*

Handwritten mark
Nơi nhận:

- Bộ Y tế;
- CT, PCT UBND tỉnh;
- Các Sở, ban, ngành của tỉnh;
- UBND huyện/tx/tp;
- Trung tâm đa liệu tỉnh;
- CVP, PCVP UBND tỉnh;
- Phòng TH;
- Lưu: VT, KGVX (Th.04b)

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

H'Yim Kđoh

